

BELÜGYMINISZTERIUM

DR. TAKÁCS PÉTER
EGÉSZSÉGÜGYI ÁLLAMTITKÁR

Az emberi erőforrások minisztere 9/2022. (III.11.) számú és 10/2022. (III.25.) számú egyedi utasításaival összhangban, az időközben felmerült kérdések összefoglalása céljából az alábbi **tájékoztatót** adom ki

AZ OROSZ – UKRÁN HÁBORÚ ELŐL MAGYARORSZÁGRA MENEKÜLŐ SZEMÉLYEK EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSÁRÓL

Az Ukrajnából a háború elől hazánkba érkezett személyek egészségügyi ellátásra való jogosultságát a **jogi státuszuk határozza meg, amely lehet:**

- olyan személy, aki még **nem kérte menedékeskénti elismerését** és Magyarországra történő belépése óta nem telt el 30 nap;
- **menedékes** (ukrán állampolgár, vagy harmadik ország állampolgára, aki 2022. február 24-ét megelőzően jogszerűen tartózkodott Ukrajnában);
- **ukrán-magyar kettős állampolgár** (a menedékessel egy tekintet alá esik);
- **magyar biztosított** (állampolgárságtól függetlenül);
- **ideiglenesen Magyarországon tartózkodó személy.**

Milyen személyazonosításra alkalmas okmánnyal rendelkezhet a beteg?

- az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (OIF) által kiállított tartózkodási okmánnyal (menedékes, kérelmező, befogadó igazolvány, vagy a belépéskor kiállított regisztrációs kártya);
- ukrán útlevéllel;
- az ukrán-magyar (kettős) állampolgárok ukrán- vagy magyar útlevéllel, vagy magyar személyazonosító okmánnyal és az ukrajnai háború kitörését követő határátlépésüket igazoló okmánnyal;
- a harmadik országból származó személyek (pl. Ukrajnában tanulók, azaz ott jogszerűen tartózkodók) más ország által kiállított útlevéllel;
- egyéb, személyazonosságot igazoló okmánnyal (pl. ukrán személyi igazolvány).

Mi az egészségügyi szolgáltató teendője az egészségügyi ellátás megkezdése előtt?

Kérjük, először érdeklődjön arról, hogy a nála megjelent beteg:

- ideiglenesen vagy huzamosan tartózkodik-e Magyarországon;
- a háború elől menekült-e el;
- milyen személyazonosság és/vagy jogszerű magyarországi tartózkodás igazolására alkalmas okmánnyal rendelkezik.

Ezen információk alapján meghatározható a beteg fentiek szerinti jogi státusza, amely a számára nyújtható ellátás megállapításához, valamint a további adminisztráció elvégzéséhez szükséges.

Amennyiben a beteg ideiglenesen tartózkodik hazánkban, úgy a kétoldalú szociálpolitikai egyezményben foglaltak szerint **heveny megbetegedés és sürgős szükség** esetén a gyógykezelést (szakorvosi kezelést, gyógyszerellátást, kórházi és gyógyintézeti ápolást, gyógyászati segédeszközöket, azok sürgős pótlását vagy javítását) **a feltétlenül szükséges mértékben** az ukrán útiokmány – pl. útlevél – alapján igényelheti.

Amennyiben a beteg huzamos ideig tartózkodik hazánkban, úgy ellenőrizni kell, hogy van-e Magyarországon biztosítási jogviszonya, illetve van-e szükség további információra arról, hogy mi alapján kaphat ellátást.

Azok az ukrán, vagy ukrán-magyar kettős állampolgárok, akik magyar biztosítási jogviszonyt létesítettek (azaz rendelkeznek érvényes TAJ kártyával), a magyar társadalombiztosítási jogszabályokban foglaltak szerint vehetik igénybe az ellátásokat. Esetükben az egészségügyi ellátást megelőzően a személyazonosság igazolása és a TAJ kártya bemutatása szükséges, majd a NEAK rendszerében (OJOTE) az ellátásra való jogosultság ellenőrzése.

Ha a beteg nem biztosított, akkor érdeklődni kell, hogy menekülőnek minősül-e.

Biztosítási jogviszonyban nem álló, a háború elől menekülő személyek

Ukrajna területéről **a háború elől menekülő** ukrán állampolgár, ukrán-magyar kettős állampolgár, valamint korábban Ukrajnában jogszerűen tartózkodó és onnan hazánkba menekülő harmadik országbeli állampolgár, aki Magyarország területén határozatlan ideig, jogszerűen tartózkodik, az **a magyarországi feltételek szerint –térítésmentesen vagy az előírt térítési díj megfizetése mellett – veheti igénybe a lentiekben ismertetett egészségügyi ellátásokat.** Tehát az a menekülő, aki érvényes magyar TAJ kártyával nem rendelkezik, a menedékes jogállásuk részére nyújtott ellátásra és kedvezményre jogosult.

Azok a menekülők, akik még **nem kérték menedékeskénti elismerésüket** és a Magyarországra történő belépésük óta **még nem telt el 30 nap, a krónikus betegellátás keretében** vizsgálat és gyógykezelés, továbbá **ártámogatással** a társadalombiztosítás egyes ellátásai, az onkológiai szakellátás, egyéb krónikus betegellátás, valamint az egészségügyi alapellátás keretében az egészségi állapot helyreállítása, javítása vagy megőrzése, illetve fájdalomcsillapítás érdekében igénybe vehető gyógyszerkészítmények illetik meg, kivéve, ha jogszabály eltérően rendelkezik.

Amennyiben a beteg TAJ-kártyával nem rendelkezik, de személyazonosságának igazolása megtörtént, az egészségügyi rendszerben történő azonosításra az EESZT által generált, TAJ-t helyettesítő **technikai azonosító szám** szolgál. E mellett a magyar hatóság által kiállított okmányában – ennek hiányában az ukrán úti okmányában – foglaltak alapján rögzíteni kell az EESZT-ben a beteg születési idejét, nemét és az állampolgárságát, továbbá a „menekülő” státuszát is.

Milyen egészségügyi ellátás nyújtható a háború elől menekülő, nem biztosított személyeknek?

- **egészségügyi alapellátás**, a háziorvosi ellátás körébe tartozó vizsgálatok és gyógykezelés;
- a **sürgős szükség esetén igénybe vett járóbeteg-szakellátás** keretében történő vizsgálat, gyógykezelés, továbbá az ellátás során felhasznált gyógyszer és kötszer;
- a sürgős szükség esetén igénybe vett **fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás**, gyógykezelés, műtéti beavatkozások, gyógyászati ellátás, a gyógykezeléshez szükséges gyógyszer, kötszer és étkezés;
- az **onkológiai szakellátás**, egyéb krónikus betegellátás keretében vizsgálat és **gyógykezelés**, továbbá az ártámogatással a társadalombiztosítás egyes ellátásaira jogosultak által az onkológiai szakellátás és egyéb krónikus betegellátás keretében állapotjavítás, állapotfenntartás, vagy fájdalomcsillapítás érdekében igénybe vehető **gyógyszerkészítmény**;
- a járóbeteg-szakellátást, vagy a fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést követően a betegségből való gyógyulásig, illetve az állapot stabilizálódásáig szükséges **vizsgálat, gyógykezelés és gyógyszer**;
- az orvos által tb támogatással rendelhető **gyógyászati segédeszköz**, valamint annak javítása;
- a sürgősségi **fogászati ellátás és fogmegtartó** kezelés, feltéve, ha az a legalacsonyabb térítési kategóriába tartozik;
- **terhesgondozás és szülészeti ellátás**, illetve - a magzati élet védelméről szóló törvényben meghatározott feltételek szerint - a terhesség megszakítását célzó beavatkozás, illetve a Családvédelmi Szolgálat tanácsadásán történő részvétel, valamint a terhesség-megszakítás kérelmezése;
- az „egészségügyi térítésköteles” alapján 50%-os, 70%-os, vagy 90%-os, illetve „egészségügyi rendelkezés” alapján 100%-os társadalombiztosítási támogatással rendelhető **gyógyszer és kötszer**;
- meghatározott ellátások esetében **betegszállítás**, ha az egészségügyi állapota miatt a szállítás másként nem oldható meg;
- gyermekeknek az életkorhoz kötött kötelező megelőző vizsgálatok (védőnői ellátás keretében), továbbá az életkorhoz kötött kötelező **védőoltások**.

Amennyiben az ukrán menedékkérőnek **mentális egészségügyi szolgáltatásra** van szüksége, háziorvos, pszichiáter, vagy pszichológus segítségét tudja kérni. A pszichiátriai és addiktológiai szakellátás **beutaló nélkül is elérhető**. Sürgős esetben a legközelebbi pszichiátriai klinika nyújt segítséget, illetve a 112-es segélyhívó szám tárcsázása szükséges.

Felhívjuk a figyelmet, hogy *akinek nincsen biztosítási jogviszonya*, az **nem helyezhető transzplantációs várólistára**, illetve gyógyszerekhez, gyógyászati segédeszközökhöz és egészségügyi eljárásokhoz **egyedi méltányossági támogatásra sem jogosult**.

Miként történik a beteg számára szükséges gyógyszer, gyógyászati segédeszköz biztosítása?

A nem biztosított, menekülőnek minősülő beteg számára szükséges gyógyszert és gyógyászati segédeszközt is **vénynen** kell rendelni, azzal, hogy a vénynen **fel kell tüntetni az OIF azonosítót is**.

- A gyógyszert és gyógyászati segédeszközt elsősorban **elektronikus** vényen kell rendelni, a gyógyászati segédeszközök **papírvényen** is rendelhetők az útlevel vagy menekült/menedékes igazolvány alapján.
- Elektronikus vény esetében a **Felírási igazolást** is szükséges átadni a betegnek. Ennek hiányában tájékoztatni kell a beteget a felírásakor rögzített betegazonosító típusáról, számáról, amely alapján a gyógyszer-tárban lekérdezhető és beazonosítható az eRecept.
- A vényen minden esetben a NEAK által közzétett gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz törzsben megjelölt **támogatási jogcímet** kell megjelölni a felírói jogosultságoknak megfelelően.
- Gyógyászati segédeszköz rendelése a gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatási szabályai szerint történhet.
- Ha az orvos által használt vényíró szoftver nem alkalmas útlevelszám, vagy az érintett magyarországi tartózkodására való jogosultságát igazoló más dokumentum azonosító adatainak rögzítésére a rendelés során, akkor az Egészséginformatikai Szolgáltató és Fejlesztési Központ (ESZFK) által fejlesztett és üzemeltetett, ingyenes, webes technológiával rendelkező medikai alkalmazáson (miniHIS) keresztül is van lehetőség a dokumentum azonosító adatai alapján rendelni.

Páciens azonosító típus	A felírás lehetséges jogcíme
3 – Útlevelszám (külföldi állampolgár)	A belépéstől számított 30 napig normatív támogatással, azt követően teljes áron rendelhető készítmény
5 – Menedékes, kérelmező, befogadó igazolvány száma	Normatív támogatással rendelhető készítmény
9 – Menekült, menedékes és oltalmazott státusz kérelmezése előtt a belépéskor kiállított regisztrációs kártya száma	A belépéstől számított 30 napig normatív támogatással, azt követően teljes áron rendelhető készítmény

A gyógyszer, gyógyászati segédeszköz térítési díj megfizetése mellett válthat ki.

A gyógyszer-tár a gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök nevét, teljes árát tartalmazó **számlát állít ki a menekültügyi hatóság, mint vevő részére, amelyet a NEAK közreműködésével számol el.**

Miként történik az ellátások elszámolása?

Az egészségügyi szolgáltató által nyújtott ellátások finanszírozása **a NEAK-hoz benyújtott havi jelentés** alapján történik.

Hogyan történik a keresőképtelenség igazolása?

A **keresőképtelenségről szóló igazolást** minden olyan személy részére ki kell állítani, aki munkáját betegsége vagy beteg gyermeke ápolása miatt ellátni nem tudja és annak igazolását kéri. A keresőképtelenségről szóló igazolást a háziorvos, a házi gyermekorvos, a szakrendelők és gondozóintézetek, valamint a kórház orvosa állíthatja ki.

A **beteg gyermek kórházi ápolása** esetén a kórház adja ki az igazolást a szülő részére, függetlenül a szülő vagy a gyermek állampolgárságától.

Amennyiben az ápolat **gyermek 12 évnél fiatalabb és nics TAJ száma**, akkor a keresőképtelenségi igazoláson a gyermek TAJ számának helyét üresen kell hagyni. Ebben az esetben a *szülő TAJ számának és a beteg gyermek nevének, születési dátumának* szerepelnie kell az igazoláson, valamint a keresőképtelenség jellege „5”-ös kóddal kell jelölni, hogy az gyermekápolási táppénz igazolására szolgál.

Amennyiben a keresőképtelenségi igazolást kiállító egészségügyi szolgálat (házi orvos, házi gyermekorvos, szakrendelő, gondozóintézet) a heti jelentésre kötelezett, akkor a TAJ számmal nem rendelkező gyermek esetén a **keresőképtelenségi heti jelentésben** a gyermek TAJ számához az „555 555 555” technikai kódot kell rögzíteni.

Elérhető-e a menedékesek leletei az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térben (EESZT)?

Az EESZT rendszere alkalmas a TAJ szám és a fent említett technikai azonosító mellett a Magyarországon alkalmazott azonosító (pl.: útlevél, menedékes-, kérelmező-, befogadó-igazolvány, magyar igazolvány) igazolványszámával történő azonosításra is. Amennyiben tehát az EESZT-ben a menekülőre vonatkozó előzmény nem egyértelműen fellelhető, nyilatkoztatni kell a menekülő beteget arról, hogy *vett-e már igénybe orvosi ellátást hazánkban*, és ha igen, akkor tudomása szerint a korábbi ellátása során milyen azonosítót alkalmaztak. Ezen információ hiányába *a beteg azonosítására alkalmas minden lehetséges azonosítóval javasolt megpróbálni az előzmény adatok keresését*.

Budapest, 2024. január „31”.

La
Dr. Takács Péter
államtitkár

